

Knud Enggaard (V):

Tak til udenrigsministeren for en god besvarelse af forespørgslen! Jeg synes, den kommer ind på alle de relevante områder, og den omstændighed, at udenrigsministeren i dette år er formand for OSCE, har jo ikke ført til, at han i beskedenhed har afstået fra at omtale denne organisation. Man må vel sige, at OSCE i forbindelse med redegørelsen har fået den plads, den fortjener.

Udenrigsministeren har jo så også den glæde, at når han står for udgivelsen af litteratur, giver det både anledning til interesse og til senere forespørgsler om fortolkningen, således som vi har oplevet det både i dag og tidligere, og vi har også set, at udenrigsministeren er i stand til at svare for sig.

Det er nu lige godt et år siden, vi sidst havde en forespørgsel om NATO's udvidelse, og siden er udviklingen gået videre, og forventningen er vel nu, at NATO på sit topmøde i Madrid den 8.-9. juli kan beslutte at invitere de første lande til optagelsesforhandlinger – så langt, så godt – og det betyder forhåbentlig, at udvidelsen kan være realiseret ved organisationens 50-års-jubilæum i 1999.

Efter Sovjetunionens opløsning og Warszawa-pagten ophør er der et sikkerhedspolitisk tomrum i Øst- og Centraleuropa, og tomrum er farlige, det ved vi.

Alle gode kræfter må derfor sættes ind på at få fyldt dette tomrum på en fornuftig måde, og landene i området er jo ikke i tvivl: De ønsker medlemskab af NATO som løsningen på deres problem. Og det må vi respektere.

Her er vi jo så heldige, at OSCE har givet udtryk for, at ethvert land frit kan vælge sin sikkerhedsordning, og det er jo yderligere heldigt, at det er en formulering, som er accepteret af Rusland og bekræftet så sent som på mødet i OSCE i Lissabon i december 1996. Og jeg finder, at denne russiske accept af landenes frihed til selv at vælge deres sikkerhedspolitiske løsninger bør man foreholde Rusland på en sådan måde, at Rusland er klar over, at det er gået ind for, at dette er vilkårene.

Jeg tror, at debatten omkring hele denne frihed for landene til at vælge deres sikkerhedspolitiske løsning i sig selv har medvirket til at fremme demokrati og menneskerettigheder i området.

Ministeren fremhæver rigtigt, at vi ikke skal udelukke nogen lande på forhånd. Det gælder ikke mindst de baltiske lande, som vi har særlige relationer til. Det har Folketinget før givet

udtryk for, og det bør fremgå også af denne dags debat.

Ikke mindst Danmark har arbejdet for at knytte de baltiske lande til den nye sikkerhedsstruktur i Europa. Det bør vi vedblivende gøre under alle de former, der kan komme på tale.

Et meget klart udtryk for de baltiske landes engagement er deltagelsen i Bosnien af baltiske enheder i SFOR og dens forgænger. Det skal også bemærkes, at Sverige og Finland er med i en NATO-styret enhed under amerikansk kommando og med deltagelse af Rusland og Polen med flere. NATO's betydning er hermed på ny blevet demonstreret, men det har også vist, at lande uden for NATO er med på en naturlig måde i dette nye fællesskab. Det har ført til en begyndende debat i Sverige og Finland om en ændret sikkerhedspolitisk placering. Det hilser Venstre med glæde.

Det forhold, at Sverige og Finland nu er medlemmer af EU, har utvivlsomt bidraget til, at de to lande er kommet ind i en udvikling, hvor den europæiske ramme er blevet mere betydningsfuld for deres sikkerhed og dermed for Østersøregionens hele situation. Og jeg erindrer om Sveriges og Finlands forslag i EU om en status for Vestunionen, som jo i virkeligheden betegner en opslutning omkring Maastricht-Traktatens målsætning på dette område, men hvor Danmark jo desværre ikke kunne være med på grund af sit forbehold.

Men hvad nu med Rusland? Det er helt med rette, at Rusland har været centralt placeret i hele denne diskussion. Vi skal selvsagt være omhyggelige med, at Rusland er positivt med i hele processen. Rusland er stadig en stærk nation, der nu engang ligger, hvor den gør. Gode relationer til Rusland er væsentlige, også for den videre demokratiske udvikling i det store land, og vi må føje til, at fremtiden jo kan rumme farer og usikkerheder, som kan føre os tilbage til en spændingstilstand, som vi ikke ønsker at møde igen.

Derfor må det være rigtigt, at der søges opnået en formaliseret aftale mellem NATO og Rusland, hvorved der skabes forståelse for NATO's udvidelse. Dette må ikke føre til en opfattelse af, at Rusland har nogen form for veto over for en udvidelse. Der synes desværre i denne tid at være en sand konkurrence blandt russiske politikere om at tordne mod enhver NATO-udvidelse. Bøjer vi af for trusler og afstår fra at udvikle vores sikkerhedspolitiske løsninger i nærområdet, har vi begået en historisk fejltagelse.